

Міністерство освіти і науки України
Чортківський гуманітарно-педагогічний фаховий коледж
імені Олександра Барвінського

Погоджено
Педагогічною радою коледжу
протокол №2 від 14.12.2022
Голова педагогічної ради
Р.І.Пахолок

Затверджено
В.о.директора Чортківського
гуманітарно-педагогічного фахового
коледжу імені Олександра Барвінського
Р.І.Пахолок

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО АКАДЕМІЧНУ ДОБРОЧЕСНІСТЬ
УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ
Чортківського гуманітарно-педагогічного фахового коледжу
імені Олександра Барвінського**

I. Загальні положення

1.1. Положення про академічну доброчесність (далі - Положення) Чортківського гуманітарно-педагогічного фахового коледжу імені Олександра Барвінського (далі - Коледж) є внутрішнім підзаконним нормативним актом, який спрямований на забезпечення якісних освітніх послуг наданих здобувачам освіти, додержання моральних, правових, етичних норм поведінки всіма учасниками освітнього процесу.

1.2. Положення розроблено відповідно до вимог Закону України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII (стаття 42. Академічна доброчесність), Закону України «Про фахову передвищу освіту» (стаття 17. Система забезпечення якості фахової передвищої освіти; стаття 26. Забезпечення академічної доброчесності у сфері фахової передвищої освіти), «Про запобігання корупції», «Про авторські та суміжні права», Статуту коледжу, Положення про організацію освітнього процесу, Правил внутрішнього трудового розпорядку.

1.3. Метою Положення про академічну доброчесність є формування в Коледжі системи демократичних відносин між учасниками освітнього процесу, розвиток культури, забезпечення академічної свободи, створення сприятливого морально - психологічного клімату та підвищення довіри до результатів навчання та авторитету закладу.

1.4. Дія Положення поширюється на всіх учасників освітнього процесу, які визначені законодавством: педагогічних, науково-педагогічних працівників та здобувачів фахової передвищої освіти Коледжу.

1.5. Педагогічні працівники та здобувачі освіти, усвідомлюючи свою відповідальність за неналежне виконання функціональних обов'язків, формування сприятливого академічного середовища для забезпечення дієвої організації освітнього процесу, розвитку інтелектуального, особистісного потенціалу, підвищення престижу закладу, зобов'язуються виконувати норми цього Положення.

II. Поняття і принципи академічної доброчесності

2.1. Академічна доброчесність – це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання, попередження порушень освітнього процесу.

2.2. Суб'єктами академічної доброчесності є педагогічні працівники та інші співробітники коледжу, здобувачі освіти, які навчаються в коледжі.

Забезпечення академічної доброчесності у коледжі базується на принципах:

- демократизму та колегіальності;
- чесності та порядності;
- законності та верховенства права;
- пріоритету прав і свобод людини і громадянина;
- справедливості;
- рівноправності;
- гарантування прав і свобод;
- науковості;
- компетентності та професіоналізму;
- партнерства і взаємодопомоги;
- відкритості і прозорості;
- взаємоповаги;
- відповідальності за порушення академічної доброчесності.

2.3. Коледж здійснює свою діяльність окремо від політичних партій, релігійних та громадських об'єднань (організацій). Створення та діяльність політичних партій, суспільно-політичних рухів, релігійних об'єднань та воєнізованих формувань у коледжі не допускається. Належність особи до будь-якої політичної партії, громадської, релігійної організації, що діють відповідно до Конституції України, не є перешкодою для її участі в освітньому процесі. Педагогічні працівники, здобувачі освіти та інші співробітники коледжу є вільними у своїх політичних та передвиборчих симпатіях.

2.4. Кожен учасник освітнього процесу наділений правом вільно обирати свою громадянську позицію, яка проголошується відкрито при обговоренні рішень та внутрішніх документів.

2.5. Офіційне висвітлення діяльності закладу та напрямів його розвитку може здійснюватися директором Коледжу або іншою особою за його дорученням.

2.6. У разі, якщо відбулося розповсюдження інформації, яка викладена з перекрученням фактів, є наклепницькою, ображає людину або може завдати іншої серйозної шкоди закладу, особа, яка до цього причетна, має зробити все можливе, щоб спростувати викривлену інформацію, зменшити обсяг завданої шкоди.

III. Дотримання академічної доброчесності

Академічна доброчесність забезпечуються:

3.1. Педагогічними працівниками та іншими учасниками освітнього процесу шляхом:

- дотримання норм Конституції України та чинного законодавства України в сфері освіти;
- дотримання загально визнаних етичних норм поведінки, бути ввічливим у стосунках із керівниками, колегами, підлеглими та здобувачами освіти;
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- використання у освітній або дослідницькій діяльності лише перевірених та достовірних джерел інформації;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про методики і результати досліджень, джерела використаної інформації та власну педагогічну (творчу) діяльність;
- не розголошення і не використання в інший спосіб конфіденційної та іншої інформації з обмеженим доступом, або інформації особистого характеру, що стала відома у зв'язку з виконанням своїх службових та професійних повноважень;
- негайне повідомлення керівництва (адміністрації) коледжу у разі отримання для виконання рішень чи доручень, які учасник освітнього процесу вважає незаконними або такими, що становлять загрозу правам та свободам, які охороняються законом, стосовно окремих громадян, юридичних осіб, державним або суспільним інтересам;
- сприяння творчій активності здобувачів освіти, заохочення і підтримка будь-якої діяльності, пов'язаної з системою їх самоврядування, покращенням культурного життя та іміджу коледжу;
- якісне, вчасне та результативне виконання своїх функціональних обов'язків, підвищення своєї кваліфікації, впровадження у свою діяльність інноваційних методів навчання;
- надання достовірної інформації;
- запобігання виникненню у своїй діяльності конфлікту інтересів, під яким слід розуміти суперечність між особистими інтересами, як працівника та його

службовими або навчальними обов'язками, наявність якої може вплинути на об'єктивність або неупередженість прийняття рішень;

- контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти;
- об'єктивне та неупереджене оцінювання результатів навчання освіти;

3.2.Здобувачами освіти шляхом:

- дотримання норм Конституції України та чинного законодавства України в сфері дотримання загальноновизнаних етичних норм поведінки;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- досягати визначених для відповідного рівня освіти результатів навчання;
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- повагу до педагогічних працівників та інших співробітників коледжу;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації;
- поважати честь і гідність інших осіб;
- бути присутнім на всіх навчальних заняттях, окрім випадків, викликаних поважними причинами;
- не фальсифікувати або не фабрикувати інформацію, наукові та творчі результати з їх наступним використанням в роботі;
- активно займатись самоосвітньою роботою, використовуючи методичні посібники, рекомендації викладачів, додатково опрацьовуючи нову літературу, використовуючи всі можливості для отримання необхідних знань;
- використання у навчальній або дослідницькій діяльності лише перевірених та достовірних джерел інформації та правильно посилатись на них;
- не пропонувати хабар (неправомірну вигоду) за отримання будь-яких переваг під час здобуття освіти;
- негайно повідомляти керівництво (адміністрацію) коледжу у разі отримання для виконання рішень чи доручень, які є незаконними або такими, що становлять загрозу правам, свободам, які охороняються законом, для окремих громадян, юридичних осіб, державним або суспільним інтересам;
- нести відповідальність за порушення академічної доброчесності.

3.3.Батьками здобувачів освіти або особами, які їх замінюють, шляхом:

- сприяння виконанню освітньої програми, досягнення передбачених результатів навчання, самостійного виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання здобувачів освіти.

IV. Форми проявів академічної доброчесності

Порушеннями академічної доброчесності згідно п.4 ст.42 Закону України «Про освіту» вважається:

Академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства.

Самоплагіат - оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів.

Фабрикація – вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях.

Фальсифікація – свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень.

Списування – виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації (шпаргалки, мікронавушники, телефони, планшети, тощо), крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання, а також повторне використання раніше виконаної іншою особою письмової роботи (лабораторної, контрольної, самостійної, індивідуальної, тощо).

Обман – надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування.

Хабарництво – надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального чи нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі.

Необ'єктивне оцінювання – свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти.

V. Норми та правила академічної доброчесності педагогічних працівників

Педагогічні працівники повинні дотримуватись наступних норм та правил академічної доброчесності:

- поважати права та свободи студентів і колег відповідно до українських та міжнародних правових норм, суспільної моралі та професійної етики;

- бути носієм моралі, її виразником і захисником, прикладом високої культури, професійної майстерності й здорового способу життя;

- сповідувати принципи академічної свободи та відповідальності у педагогічній, науково-дослідницькій та виховній діяльності;

- діяти відкрито і прозоро у всіх сферах життя коледжу;

- постійно працювати над підвищенням свого професійного, інтелектуального, культурного рівня, проявляти ініціативу, відповідальне ставлення та творчий підхід до виконання службових обов'язків, передавати свій досвід колегам;

- зміцнювати культуру наукової сумлінності у всіх видах наукової діяльності, дотримуючись етичних норм.

- усвідомлювати відповідальність за виникнення небезпеки для окремої людини, суспільства, економіки або природи, яку може заподіяти застосування неперевіраних нових наукових знань;
- забезпечувати бездоганну чесність та прозорість на всіх стадіях наукового дослідження, вважати неприпустимим прояви плагіату, самоплагіату, фабрикування та фальшування даних;
- практикувати інноваційні педагогічні технології, спрямовані на гармонійне поєднання світоглядних, комунікаційних, компетентнісних аспектів, розвиток активного інтелекту й соціальної корисності особистості;
- науково обґрунтовувати використання віртуальних технологій в освітньому процесі, не допускати проявів шкідливого впливу на свідомість людини, експлуатації її інтелекту, підміни істинного знання віртуальним захопленням;
- формувати гнучкі освітні програми й курси, адаптовані у середовище сучасних інформаційно-комунікаційних технологій, дотримуючись принципу інформаційної цінності та етики;
- сумлінно проводити на високому професійному рівні кожне заняття, не допускати безпринципності в освітньому процесі, дотримуючись педагогічного такту;
- формувати на заняттях дух взаємного порозуміння та доброзичливості;
- об'єктивно оцінювати знання студентів, не допускаючи особистої неприязні, впливу родини, друзів чи службових осіб;
- поважати думку студента і підтримувати студентські пропозиції, спрямовані на утвердження академічних чеснот, підтримувати студентів у наукових починаннях і сприяти розкриттю їх наукового потенціалу;
- не створювати студентам на заняттях чи іспитах сприятливих умов для списування, використання недозволених матеріалів, фальсифікації даних під час складання іспитів, заліків;
- провадити просвітницьку роботу, виховувати сучасних професіоналів на засадах гуманізму та патріотизму.

VI. Норми та правила академічної доброчесності здобувачів освіти

Здобувачі освіти повинні дотримуватись наступних норм та правил академічної доброчесності:

- усвідомлювати своє покликання як студента коледжу оволодіти спеціальністю і бути корисним суспільству;
- гідно нести звання студента коледжу, представляти свій заклад освіти, захищати його честь і сприяти створенню його позитивного іміджу;
- сповідувати принципи академічної свободи, інтелектуальної самостійності та відповідальності;
- ініціювати пропозиції, спрямовані на удосконалення навчально-виховної роботи, гуманізацію освітнього процесу та організацію внутрішнього життя академічної спільноти;
- підтверджувати свій рівень сумлінності у всьому освітньому процесі: виконувати графік освітнього процесу, своєчасно складати заліки та іспити;
- не допускати проявів академічної нечесності: прохання про сприяння, надання або отримання допомоги від третіх осіб під час складання будь-якого виду

підсумкового контролю; наклепи на інших студентів та викладачів; використання родинних або службових зв'язків для отримання позитивної чи вищої оцінки; списування під час написання контрольної роботи, складання заліку, іспиту;

- не пропонувати неправомірну винагороду викладачам при оцінюванні результатів виконання навчальних, кваліфікаційних завдань тощо;
- не допускати хибного трактування колективізму під час контрольної роботи, іспиту, заліку. Не копіювати в інших студентів звітів, лабораторних робіт, практичних робіт;
- сповідувати культуру наукової сумлінності під час здійснення всіх видів наукової діяльності, не допускати плагиату в роботах;
- не здійснювати самовільно аудіо- чи відеозапису навчальних лекцій;
- поважати викладача як людину, особистість, педагога і співпрацювати для утвердження академічних чеснот, розвитку науково-освітніх новацій і захисту суспільної моралі;
- розвивати в собі лідерські якості, вміння працювати в команді та духовно-інформаційну мобільність;
- дотримуватись культури поведінки й спілкування, відстоювати морально-етичні принципи і стандарти, цивілізовані підходи і норми світосприйняття;
- бути зібраним, охайним, шляхетним у буденному житті, підтримувати відповідний зовнішній вигляд;
- створювати і підтримувати сприятливий морально- психологічний клімат у студентському середовищі, бути толерантним;
- проявляти активну життєву позицію, бути ініціативним у всіх сферах життя академічної спільноти коледжу;
- бережливо ставитися до майна коледжу та його інфраструктури, дотримуватися чистоти і порядку в усіх приміщеннях коледжу на його території.

VII. Відповідальність за порушення академічної доброчесності

7.1. За порушення академічної доброчесності педагогічні працівники Коледжу можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- догана;
- позбавлення на певний строк премій, надбавок, інших заохочень;
- відмова у присвоєнні, підтверженні або позбавлення присвоєного педагогічного звання, кваліфікаційної категорії;
- позбавлення на строк від одного до п'яти років права брати участь у роботі комісій з атестації педагогічних працівників, з акредитації освітньо-професійних програм, з інституційного аудиту закладів освіти, у журі учнівських і студентських олімпіад та інших змагань, у дорадчих і робочих органах, створюваних органами державної влади та органами місцевого самоврядування;
- недопуск до проходження сертифікації строком на три роки, позбавлення сертифіката;
- обмеження права на вибір освітніх програм, форм навчання, закладів освіти, установ і організацій, інших суб'єктів освітньої діяльності, що здійснюють підвищення кваліфікації педагогічних працівників;

- прийняття атестаційною комісією рішення про невідповідність займаній посаді педагогічного працівника;
- недопущення до участі у конкурсі на посаду керівника закладу фахової передвищої освіти строком на п'ять років.

7.2. За порушення академічної доброчесності студенти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- зауваження;
- повідомлення батькам, законним представникам;
- повторне проходження поточного, підсумкового та/або річного оцінювання;
- повторне проходження державної підсумкової атестації та/або атестації випускників;
- повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньо-професійної програми;
- позбавлення академічної стипендії;
- позбавлення наданих Коледжем пільг з оплати навчання;
- позбавлення отриманих з порушенням академічної доброчесності призових місць на учнівських та студентських змаганнях, турнірах, олімпіадах, конкурсах;
- відрахування із Коледжу.

7.3. Види академічної відповідальності (у тому числі додаткові та/або деталізовані) учасників освітнього процесу за конкретні порушення академічної доброчесності визначаються спеціальними законами та/або внутрішніми положеннями Коледжу, що мають бути затверджені педагогічною радою Коледжу та погоджені з відповідними органами самоврядування (студентською організацією, профкомом студентів) в частині їхньої відповідальності.

7.4. Порядок виявлення та встановлення фактів порушення академічної доброчесності визначається педагогічною радою Коледжу з урахуванням вимог Закону України «Про освіту», «Про фахову передвищу освіту» та спеціальних законів.

Кожна особа, стосовно якої порушено питання про порушення нею академічної доброчесності, має такі права:

- ознайомлюватися з усіма матеріалами перевірки щодо встановлення факту порушення академічної доброчесності, подавати до них зауваження;
- особисто або через представника надавати усні та письмові пояснення або відмовитися від надання будь-яких пояснень, брати участь у дослідженні доказів порушення академічної доброчесності;
- знати про дату, час і місце та бути присутньою під час розгляду питання про встановлення факту порушення академічної доброчесності та притягнення її до академічної відповідальності;
- оскаржити рішення про притягнення до академічної відповідальності до органу, уповноваженого розглядати апеляції, або до суду.

7.5. Рішення про академічну відповідальність педагогічних працівників приймає педагогічна рада Коледжу.

7.6. Рішення про академічну відповідальність студентів, передбачену абзацами 2-4 підпункту 7.2, приймає педагогічний працівник, який виявив порушення. В інших випадках рішення може прийматися керівником та/або педагогічною радою Коледжу за погодженням з органами студентського самоврядування.

7.7. Форми та види академічної відповідальності Коледжу визначаються спеціальними законами.

7.7. За дії (бездіяльність), що Законом України «Про освіту» визнані порушенням академічної доброчесності, особа може бути притягнута до інших видів відповідальності з підстав та в порядку, визначених законом.

VIII. Комісія з питань академічної доброчесності

8.1. З метою виконання норм цього Положення в закладі освіти створюється Комісія з питань академічної доброчесності (далі – Комісія). Комісія з питань академічної доброчесності – незалежний орган для розгляду питань, пов'язаних із порушенням Положення та моніторингу щодо дотримання усіма учасниками освітнього процесу норм цього Положення.

8.2. Комісія наділяється правом одержувати і розглядати заяви щодо порушення цього Положення та надавати пропозиції адміністрації закладу освіти щодо накладання відповідних санкцій.

8.3. У своїй діяльності Комісія керується Конституцією України, законодавством в сфері освіти та загальної середньої освіти, нормативно-правовими актами Міністерства освіти і науки України, Статутом закладу, Правилами внутрішнього розпорядку, іншими нормативними (локальними) актами та цим Положенням.

8.4. Склад Комісії затверджується наказом директора закладу освіти. Строк повноважень Комісії становить 3 роки.

8.5. До складу Комісії можуть входити представники студентського самоврядування та членів педагогічного колективу.

8.6. Будь-який працівник закладу, здобувач освіти можуть звернутися до Комісії із заявою про порушення норм цього Положення, внесення пропозицій або доповнень.

8.7. Комісія зі свого складу обирає Голову та секретаря. Голова Комісії веде засідання, підписує протоколи, рішення тощо. Повноваження відносно ведення протоколу засідання, технічної підготовки матеріалів до розгляду їх на засіданні здійснює секретар.

8.8. Організаційною формою роботи Комісії є засідання. Засідання можуть бути чергові, що проводяться у строки, визначені планом роботи, та позачергові, що скликаються при необхідності вирішення оперативних та нагальних питань.

8.9. Рішення приймаються відкритим голосуванням. Рішення вважається прийнятим, якщо за нього проголосувало більше половини присутніх на засіданні Комісії.

8.10. Засідання Комісії оформлюється протоколом, який підписує Голова та секретар.

8.11. Комісія, не менше одного разу на рік, звітує про свою роботу перед колегіальним органом управління закладу освіти.

8.12. Будь-який учасник освітнього процесу, якому стали відомі факти порушення норм цього Положення чи підготовки про можливість такого порушення, повинен звернутися до Голови або секретаря Комісії з письмовою заявою на ім'я її голови. У заяві обов'язково зазначаються особисті дані заявника (П.І.Б., контактні дані: адреса, телефон, місце роботи, посада, клас, особистий підпис). Анонімні заяви чи заяви, викладені в некоректній формі, Комісією не розглядаються.

8.13. На засідання Комісії запрошуються заявник та особа, відносно якої розглядається питання щодо порушення Положення про академічну доброчесність.

8.14. За результатами проведених засідань Комісія готує вмотивовані рішення у вигляді висновків щодо порушення чи непорушення норм цього Положення. Зазначені висновки носять рекомендаційний характер, подаються директору для подальшого вживання відповідних заходів морального, дисциплінарного чи адміністративного характеру.

8.15. Повноваження Комісії:

- одержувати, розглядати, здійснювати аналіз заяв щодо порушення норм цього Положення та готувати відповідні висновки;
- залучати до своєї роботи експертів з тієї чи іншої галузі, а також використовувати технічні та програмні засоби для достовірного встановлення фактів порушення норм академічної доброчесності за поданою заявою;
- проводити інформаційну роботу щодо популяризації принципів академічної доброчесності, педагогічних працівників та здобувачів загальної середньої освіти;
- ініціювати, проводити та підтримувати дослідження з академічної доброчесності, якості освіти та наукової діяльності;
- готувати пропозиції щодо підвищення ефективності впровадження принципів академічної доброчесності в освітню та науково-методичну діяльність;
- надавати рекомендації та консультації щодо способів і шляхів більш ефективного дотримання норм цього Положення.

ІХ. Прикінцеві положення

Всі педагогічні працівники, інші співробітники та здобувачі освіти Чортківського гуманітарно-педагогічного фахового коледжу імені Олександра Барвінського повинні знати і дотримуватися принципів і норм Положення. Незнання або нерозуміння норм Положення саме по собі не є виправданням неетичної поведінки та не звільняє від відповідальності за порушення норм Положення про академічну доброчесність у Чортківському гуманітарно-педагогічному фаховому коледжі імені Олександра Барвінського.

Невиконання норм Положення про академічну доброчесність у Чортківському гуманітарно-педагогічному фаховому коледжі імені Олександра Барвінського є предметом розгляду Комісії з академічної доброчесності.

Пропозиції щодо змін та доповнень до Положення вносяться за поданням педагогічної ради коледжу, студентського самоврядування коледжу, профспілкового комітету коледжу та Комісії з питань академічної доброчесності.